

ZARZĄDZENIE NR 80/2005

BURMISTRZA GMINY RYMANÓW

Z DNIA 12 SIERPNI 2005 ROKU

w sprawie wprowadzenia procedury kontroli wewnętrznej w Gminie Rymanów

Na podstawie art. 35a ust 3, w związku z art. 28a ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku - o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 roku Nr 15 póź. 148 z późn.zm.) zarządzam co następuje:

§1

1. Kontrola w zakresie:

- a) pobierania i gromadzenia środków publicznych,
- b) zaciągania zobowiązań finansowych,
- c) dokonywania wydatków ze środków publicznych,
- d) udzielania zamówień publicznych,
- e) zwrotu środków publicznych,

następuje poprzez badanie i porównanie stanu faktycznego ujawnionego w dokumentach tworzonych w toku odpowiedniego postępowania, ze stanem wymaganym.

2. Dokonanie kontroli dokumentowane jest przez złożenie podpisu na dokumencie przez osobę uprawnioną do kontroli.

§2

1. Kontroli dokonuje się pod względem legalności, celowości, gospodarności oraz zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym.
2. Kontrola legalności polega na ocenie zgodności z prawem operacji gospodarczej.
3. Celowość oznacza związek pomiędzy zaciąganiem zobowiązania/wydatkiem a realizacją zadań ustawowo/statutowych oraz adekwatność zamierzonego wydatku do spodziewanego efektu.
4. Gospodarność oznacza korzystny stosunek nakładu związanego z daną operacją, a spodziewanymi efektami.

§3

Kontrola wewnętrzna dokonywana jest w formie wstępnej i następczej.

§ 4

Pracownik podejmujący działania w przedmiocie określonym w § 1 ust 1 jest zobowiązany do bieżącej samokontroli.

§5

1. Czynności kontrolne w ramach posiadanych kompetencji z zastrzeżeniem przepisów niniejszego zarządzenia. sprawują w szczególności:

- a) Kierownik jednostki,
- b) Główny Księgowy,
- c) Kierownicy komórek organizacyjnych.

2. Osoby wymienione w ust 1 zobowiązane są w szczególności do:

- a) bieżącej kontroli podległych sobie pracowników,
- b) bieżącej kontroli realizacji zadań podległych sobie komórek organizacyjnych,
- c) podejmowania działań zmierzających do eliminacji stwierdzonych nieprawidłowości i zapobiegania powstawaniu takich w przyszłości, w szczególności składania odpowiednich wniosków do Kierownika jednostki.

§6

Kontrola procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych dotyczy:

1. Kontroli dochodów budżetowych i ma na celu stwierdzenie czy:

- a) prawidłowo i terminowo ustalono należności z tytułu dochodów budżetowych,
- b) terminowo pobierano wpłaty i dokonywano zwrotu nadpłat oraz przekazywano zachowane kwoty dochodów na właściwe rachunki,
- c) właściwie i poprawnie prowadzono ewidencję dochodów według ich rodzajów i kwot,
- d) terminowo wysyłano do zobowiązanych wezwania do zapłaty lub faktury za wykonane usługi,
- e) terminowo wysyłano do zobowiązanych upomnienia oraz wdrożono do nich środki egzekucyjne przewidziane prawem,
- f) umarzono i odpisywano należności nieściągalne w granicach przysługujących uprawnień.

2. Kontrola wydatków budżetowych ma na celu zbadanie, czy przyznane kontrolowanej komórce organizacyjnej Gminy środki zostały wydatkowane w sposób gospodarny i

oszczędny, stosownie do opracowanego planu rzeczowego, w granicach przyznaných kwot oraz z zachowaniem wymogów przepisów o finansach publicznych i prawo zamówień publicznych.

3. Kontrola wydatków polega na zbadaniu :

- a) prawidłowości sporządzenia planu finansowego,
- b) kompletności ujęcia i prawidłowości zaliczenia wydatków do okresów sprawozdawczych, których dotyczą oraz ich właściwej klasyfikacji,
- c) czy przyznane środki finansowe wykorzystane są zgodnie z przeznaczeniem, celowo legalnie i oszczędnie,
- d) prawidłowość udokumentowania poszczególnych wydatków, a zwłaszcza czy zastosowano właściwe ceny itp. oraz czy dowody księgowe odpowiadają wymogom przewidzianym w przepisach,
- e) prawidłowość i terminowość naliczenia wynagrodzeń oraz odprowadzenia składki na ubezpieczenia społeczne, podatek od osób fizycznych i innych potrąceń zgodnie z przepisami,
- f) prawidłowość i terminowość przekazywania dotacji zgodnie z uchwałami, umowami i porozumieniami,
- g) wysokości i zasadności zaciągania zobowiązań budżetowych.

4. Przedmiotem oceny w zakresie wydatków powinny być w szczególności;

- a) zgodność realizacji wydatków z zadaniami rzeczowymi,
- b) sposób i prawidłowość kształtowania się zapasów materiałowych i innych składników majątkowych,
- c) prawidłowość kształtowania się należności i zobowiązań budżetowych.

§7

1. Wstępna kontrola wydatków inwestycyjnych dokonywana jest przez Kierownika jednostki na etapie sporządzania planu finansowego.
2. Kontrola prawidłowości gospodarowania mieniem jednostki:
  - a) obejmuje kontrolę pozyskiwania składników majątkowych przez jednostkę,
  - b) obejmuje kontrolę zbywania składników majątkowych oraz ich dysponowania na rzecz innych podmiotów,
  - c) przeprowadzana jest w formie inwentaryzacji; sposób jej przeprowadzenia, terminy oraz przeprowadzające ją osoby zostaną określone w zarządzeniach szczegółowych,
  - d) w przypadku dysponowania na rzecz innych podmiotów prowadzona jest w formie rejestru umów,

e) obejmuje ocenę prawidłowości postępowań prowadzonych przez Komisję Likwidacyjną oraz ich zgodność z procedurami określonymi w zarządzeniach wewnętrznych.

§ 8

1. Wstępna kontrola wydatków płacowych i pozapłacowych dokonywana jest przez Kierownika jednostki na etapie sporządzania planu finansowego i polega na ustaleniu adekwatności zatrudnienia do potrzeb jednostki w roku budżetowym, na który sporządzany jest projekt planu.
2. Pracownik odpowiedzialny za sprawy kadrowe dokonuje kwartalnej oceny celowości wydatków, o których mowa w ust. 1, a ustalenia i wnioski przekazuje Kierownikowi jednostki w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po ostatnim miesiącu kwartału, za który dokonywana jest ocena.

§ 9

1. Wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym dokonuje Główny Księgowy przed zaciągnięciem zobowiązania przez jednostkę.
2. Wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych dokonuje Główny Księgowy przed wykonaniem dyspozycji środkami pieniężnymi.

§ 10

1. Złożenie podpisu przez Głównego Księgowego na dokumencie, obok podpisu pracownika właściwego rzeczowo, oznacza że:
  - a) nie zgłasza zastrzeżeń do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników oceny prawidłowości merytorycznej tej operacji i jej zgodności z prawem,
  - b) nie zgłasza zastrzeżeń do kompletności formalno - rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów, dotyczących tej operacji,
  - c) zobowiązania wynikające z operacji mieszczą się w planie finansowym oraz harmonogramie dochodów i wydatków, a jednostka posiada środki finansowe na ich pokrycie.

§ 11

- 1 W celu wypełnienia obowiązków o których mowa w §5 i 6 Główny Księgowy może żądać od kierowników komórek organizacyjnych jednostki:
  - a) udzielenia w formie ustnej lub pisemnej w terminie przez niego określonym niezbędnych informacji i wyjaśnień,

- b) udostępnienia w trybie natychmiastowym do wglądu dokumentów i wyliczeń będących źródłem tych informacji i wyjaśnień.
2. Główny Księgowy, w razie stwierdzenia wątpliwości, co do zgodności z prawem operacji gospodarczej może żądać od radcy prawnego opinii co do legalności tej operacji, niezależnie od wyjaśnień pracownika merytorycznego.
  3. Główny Księgowy może wnioskować do kierownika jednostki o określenie trybu, według którego mają być wykonywane przez inne komórki organizacyjne jednostki prace niezbędne do zapewnienia prawidłowości gospodarki finansowej oraz ewidencji księgowej, kalkulacji kosztów i sprawozdawczości finansowej.

§12

1. Wstępnej kontroli udzielania zamówień publicznych dokonuje Przewodniczący Komisji przetargowej powołanej zarządzeniem wewnętrznym.
2. Informacja o wynikach kontroli przekazywana jest Kierownikowi jednostki lub osobie upoważnionej co najmniej:
  - a) przed przesłaniem ogłoszenia lub przesłaniem zaproszenia do składania ofert w formie informacji o przebiegu przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.
  - b) po wykonaniu zadań Komisji przetargowej określonych w zarządzeniu wewnętrznym w formie określonej w przepisach dotyczących zamówień publicznych oraz innych zarządzeniach wewnętrznych.

§13

Kontroli zwrotu środków publicznych dokonuje Kierownik jednostki.

§ 14

1. W celu ustalenia, czy dany dokument księgowy odpowiada stawianym wymogom, powinien być sprawdzony pod względem merytorycznym, formalnym oraz rachunkowym.
2. Kontrola merytoryczna polega na sprawdzeniu, czy przedstawione w dokumencie księgowym zdarzenie gospodarcze jest zgodne z rzeczywistością, zawartymi umowami, procedurami wynikającymi z ustawy prawo zamówień publicznych i innych.
3. Kontrola formalna polega na sprawdzeniu czy dokument księgowy odpowiada stawianym mu wymogom co do formy i czy zawiera:
  - a) określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego,

- b) określenia stron (nazwy, adres) dokonujących operacji gospodarczej,
- c) opis operacji oraz jej wartość, jeżeli to możliwe określoną także w jednostkach naturalnych,
- d) datę dokonania operacji, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą - także datę sporządzenia dowodu,
- e) podpis wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów,
- f) stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za te wskazania, lub czy zachodzą przesłanki do uznania dokumentu za prawidłowy pomimo niespełnienia niektórych wymogów określonych w lit. a-f zgodnie z art. 21 ust. 1a-5 Ustawy z dnia 29 września 1994 roku - o rachunkowości (Dz.U.z 2002 Nr 76,poz.694 z późn.zm.).

4 Kontrola rachunkowa polega na sprawdzeniu, czy dowód księgowy nie zawiera błędów arytmetycznych w obliczeniach dokonanych na dokumencie.

5. Kontrolę dokumentów księgowych prowadzą osoby określone w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych lub innych zarządzeniach wewnętrznych

§ 15

W razie ujawnienia nieprawidłowości, w zakresie określonym w § 14 ust. 1 Główny Księgowy zwraca dokument właściwemu rzeczowo pracownikowi, a w razie ich nieusunięcia odmawia podpisania dokumentu, o czym zawiadamia pisemnie kierownika jednostki.

§ 16

1. Kontrolę następczą gospodarki finansowej, gospodarowania mieniem i udzielania zamówień publicznych prowadzą Kierownik jednostki i Główny Księgowy.
2. Kierownik jednostki dokonuje kontroli stosowania procedur ustalonych niniejszym zarządzenie przez poszczególne komórki organizacyjne jednostki.
3. Główny Księgowy dokonuje kontroli operacji pod względem przejrzystości i jawności. Kontrola ma charakter kontroli dokumentów księgowych.
4. Przez przejrzystość rozumie się stosowanie określonych jednolitych zasad oznaczania dokumentów, prowadzenie ksiąg rachunkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym z zakładowym planem kont i zasadami rachunkowości określonymi w zarządzeniu

wewnętrznym.

5. Jawność oznacza takie sporządzanie dokumentów i prowadzenie rachunkowości aby były zabezpieczone potrzeby w zakresie sprawozdawczości finansowej i budżetowej oraz był zapewniony dostęp do informacji zgodnie z przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz zarządzeniach wewnętrznych.
6. Kierownik jednostki i Główny Księgowy prowadząc kontrolę następczą mogą żądać przedstawienia w trybie natychmiastowym wszelkich dokumentów, danych, wyliczeń i innych, a także udzielenia wyjaśnień ustnych lub pisemnych dotyczących badanego postępowania.

§17

Pracownicy uczestniczący w sporządzaniu, kontroli i obiegu dokumentów księgowych, z tytułu nieprawidłowego i nieterminowego wykonania tych czynności ponoszą odpowiedzialność określoną w przepisach szczególnych.

§ 18

Podpis kierownika jednostki zatwierdzający operację gospodarczą do realizacji oznacza uznanie, że została ona poddana procedurom kontroli wewnętrznej, zgodnie z przepisami niniejszego zarządzenia.

§19

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszym zarządzeniem mają zastosowanie przepisy ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r . Nr 15 póź 148 z późn.zm).
2. W sprawowaniu wewnętrznej kontroli finansowej w Gminie zastosowanie mają „Standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych określone przez Ministra Finansów (Dz.U. z. Ministra Finansów z 2003 r.. Nr 3 póź. 13, Biuletyn Skarbowy Ministerstwa Finansów Nr 1/2003).

§20

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2005 roku, a traci moc Zarządzenie Nr 4/2002 z dnia 12 lutego 2002 rok.